

ادای دین

از «دکتر عزیز الله سلیم پور»

قیس - فرانسه

نهایات بی در بی از پاداش اعمال نیک تقدیم شان بهره مند خواهند شد.

فرهنگ یهود

تا درخت دوستی کی بر دهد

حالیاً رفتیم و تخمی کاشیم

حافظ

اگر چند سطر در مورد سخنرانی خودم در زیر مینویسم
بخاطر بازگوئی آن نیست ولی برای وصل آن بپایان مقاله از
نوشته مختصراً از آن ناچارم.
ویگذتم گرچه متأسفانه ایرانیان در مورد تاریخ
هم میهنان یهودیان خیلی کم آگاه هستند ولی بین تاریخ
یهودیان جهان و ایرانیان یک نکته در ظاهر متضاد ولی در
حقیقت مشترک وجود دارد.

یهودیان پس از رانده شدن از کشورشان اسرائیل در ۶۰۰
سال پیش و پیرانی معبدشان در اورشلیم در چهار گوشه دنیا
پراکنده شده اند؛ و البته همانطور که همگان میدانند کورش
بزرگ پس از فتح بابل یهودیان را که توسط بخت النصر از
کشورشان به اسارت بردند شده بودند آزاد کرد و به آنان اجازه
داد تا به اورشلیم بازگشته معبد بزرگ خود را توسعه دادند و
ولی بیش از دو سوم یهودیان مقیم ایران شعار «گفتار نیک،
پندار نیک، کردار نیک» و خوی و رفتار ایرانی را آنقدر با
قوانين اخلاقی خود تزدیک میدیدند که ترجیح دادند در
ایران ماندگار شوند.

یهودیان گهی بصورت یهودی سرگردان و توسری خور و
زمانی بر حسب محیط مساعد با سرفرازی و دریافت بزرگترین
مقامات علمی، هنری، اقتصادی و یا سیاسی برای کشور
جدیدشان باعث افتخار و بزرگی شده اند اما همیشه هویت
خود را حفظ کرده و اگر چه بقیمت جانشان بوده به قوانین
اصلی مذهبشان احترام گذاشته اند (اشتباه نشود منظور من از
گروه است نه از قرد چون میدانم در میان یهودیان هم مانند

هفته گذشته انجمن دوستی ایران و فرانسه در شهر تیس،
تحت ریاست یک بانوی پژوهش عالیقدر ایرانی بنام دکتر
«پریوش سرخوش» با دعوت از اینجانب یعنی افتخار داد تا در
آن انجمن سخنی درباره مهاجرت و جایگزینی فرهنگی ایران
کنم.

نام دکتر پریوش سرخوش شاید بگوش بعضی از هموطنان
ایرانی آشنا باشد ولی من در مورد این پژوهش عالیقدر که
هرمه با همسر فراتسوی مرحومش آرشیتکتی بنام آقای «دین»
(Dien) خدماتی بزرگ به هم میهنانهان در ایران فرموده اند
سخنی نمیگویم تا تواضع و فروتنی او را جریحه دار نکنم و
 فقط با اشاره به سالها خدمت خانم سرخوش در «سازمان
پژوهشان بی مرز» در کشورهای آسیائی بسنده میکنم او
اکنون بیش از ۱۰ سال است که انجمن دوستی ایران و فرانسه
را در نیس دائز کرده و توانسته آنرا بصورت یک انجمن غیر
انتفاعی که بعیج حزب و مذهب یا دسته و گروه و مؤسسه ای
وابسته نیست اداره کند. از وارستگی این زن همین نکته
کافی است که بدانید او حتی از گرفتن کمکی که شهرداری
بدون توقع به تمام انجمن های غیر انتفاعی میدهد هم
خودداری کرده تا این انجمن از هر لحظه آزاد و غیر وابسته
باشد.

بدین ترتیب در جلسات و کنفرانسها که ترتیب میدهد
هر کس پول قبهه یا چای و یا شیرینی و احتملاً غذای
خودش را میپردازد؛ بدین سان هیچکس خود را زیر بار نمی
دیگری نمیداند.

اعراب نتوانستند موسیقی ایران را از بین ببرند بلکه خود از همزیستی با ایرانیان و سایر کشورهای متعدد آن زمان از موسیقی آنان بهره مند شده به موسیقی شان نوائی دلپسند دارند.

نتیجه گفتار اینجانب این بود که فرهنگ یک قوم به انسان کمک میکند تا در کشورهای انتخابی ساکن شده شهروند خوبی باشد بدون آنکه هویت خود را از دست بدهد. موقفیت‌های افتخارآمیز ایرانیان گریخته از ایران و مقیم کشورهای اروپائی و امریکا در سالهای بعد از انقلاب گواه این مدعای است.

پس از سخنرانی و هنگام صرف چای با افراد محترمی که حضور داشتند از هر دری سخنی بود که یکی از آنها بنظرم بسیار شیرین آمد و انگیزه نوشتن این مقاله گردید.

بانوئی که همسرش یکی از بزرگترین خادمان میهنمان ایران و نامش به نیکی در میان بزرگان گذشته آن است نزدیم آمد و گفت: در رابطه با گفتار شما مایلم برایتان این جریان را شرح دهم:

«نوه من یک دانش پژوه است؛ برای پروژه مهمی احتیاج به یک بورس داشت و برای بثمر رسانیدنش نامه ای به رئیس دانشگاه «کوبک» (Quebec) در کانادا نوشته بود. این امر برای او بسیار مهم و حیاتی بود. وقتی رئیس دانشگاه او را بحضور می‌پذیرد از او میپرسد: «نام شما سیروس است؟ از ایران می‌آئید؟» نوه ام جواب میدهد: «آری» و بعد رئیس دانشگاه میگوید: «من وظیفه دارم که این بورس را به شما اهدا کنم چون مدیون شما هستم.» و در حالیکه نوه من در حالت نیمه شوک با تعجب او را مینگریست پروفسور به او میگوید: «من یهودی هستم و سیروس (کورش) بزرگ در ۲۶۰۰ سال پیش نیاکان مرا از اسارت آزاد کرده است؛ من امروز بدبونی سیله بخشی از بدھی خودم را میخواهم به او پرداخت کنم.»

من که تحت تأثیر گفتار این بانوی خوش سخن قرار گرفته بودم با لبخندی در دل با خود میگفتم: تو نیکی میکن و در دجله انداز که ایزد در «کانادایت» دهد باز

همه مردم دنیا دزد و شیاد و قانون شکن پیسا میشود و زندانهای اسرائیل که پر از این منحرفین است گواه آن است).

آنچه باعث پایداری و مقاومت این قوم در تاریخ بوده یک کتاب است؛ یک کتاب بنام تورات که بگمان یکتاپرستان کتابی آسمانی است و در آن برای انسانها قوانین وضع شده و برای روابطشان با یکدیگر حد و حدودی معین گردیده است. تورات منشاء اصلی فرهنگ یهودیان است که آنان را در یک مذهب و طریق راهنمای شده و اطاعت از آن باعث همبستگی یهودیان و حل نشدن آنان در جوامع مختلف شده است. یهودیان به کشورهای مختلف مهاجرت کرده، شهروندان وفادار و صدیق برای کشور خود شده اند ولی «حل» نشده اند. و اما ایرانیان از کشور ایران هرگز بطور دسته جمعی و تحت فشار، جلای وطن نکرده اند (البتہ به استثنای مهاجرت جبری آنها به هندوستان هنگام حمله عرب). به عکس کشور آنان همواره مورد حمله و تاخت و تاز اقوام بیگانه بوده است: یونانیها، تاتارها، مغول‌ها، ترک‌ها، عربها....

ولی هیچکدام از این مهاجمین نتوانسته اند ایرانیان را در خود «حل» کنند؛ بلکه ایرانیان بوده اند که آنان را در خود پذیرفته و احتمالاً حل کرده اند. کاتالیزور این فعل و انفعال، فرهنگ قوی ایرانیان بوده است.

فرهنگ ایران است که طب بقراط را پذیرفت و بوعلى سينا را بوجود آورد. این فرهنگ ایران است که پس از صدها سال نفوذ عرب، فردوسی شاهنامه آفرین را بوجود آورد. هنگامیکه اعراب به ایران تاختند، بنا به شواهد تاریخی تنها آلت موسیقی آنان یک چوب کلفت و سنگینی بود که با آن بزمین میکوفند و در حقیقت نوعی ساز ضربی بود و ساز دیگرگشان نوعی عود دوسمیم بسیار ابتدائی بود. در همان زمان ساسانیان از موسیقی‌های غنی و متفاوتی برخوردار بودند.

موسیقی با سازهای بادی که بیشتر در جنگها بکار میرفت؛ موسیقی ضیافتی که در بارگاه و در نزد افراد طبقه بالا از آن استفاده میشد و در آن چنگ که از «اور» به ایران آمده بود و رُباب نقش مهمی را بازی میکردند؛ وبالاخره موسیقی مذهبی که «گات»‌ها را همراهی میکرد.